

Høgni Djurhuus
fekk Móðurmáls-
viðurslønina
2012

UMAFTUR AFTURUM

Hørpudiscoóljóð vs Mari

Méðan eg mikukvöldið í síðstu viku, í viku 44, sum hon eitur á nú-tíðarmáli, og hugdi eftir high five telduspælinum, sum varð sent beinleiðis úr Hørpuni í Reykjavík, ætlaði eg oftari enn eina ferð at skifta rás og í staðin fyri síggja Man. United tapa enn ein steypadyst.

Norðurlandaráðið skipaði fyri í Reykjavík, og ein triðingur var á enskum. Tá tey lögdu frá borði við berföttari Eivør við trummudanstrummu, hugsaði eg OMG ella HMG, hatta boðar ikki frá góðum, sløkk ella flyt.

Men tað gjørdi eg ikki, tí nú kann Norðurlandaráðið heldur ikki longur lata virðisløniruttan at brúka handan Oscar sum fyrimynd: and the winner is...

Spennandi hóast alt at fáa at vita, hvør vinnur. Tað er ov drúgv at fara at leita á netinum aftaná, tí miðlarnir í londunum, sum vinna, nevna bara síni egnu landsfólk, sum vinna.

Meðan eg hugdi, fór eg at hugsa um virðislønarsamkomuna hjá Norðurlandaráðnum í Oslo í 2003.

Ta ferðina fekk sámiska Mari Boine (offisielt er hon norsk í Norðurlandarráðshøpi) tónlistarvirðislønina.

Hon helt eina takkarrøðu, sum var øðrvísi enn aðrar. Hon var nógvar ferðir betri.

Tí í miðjari røðuni hendir nakað púra óvæntað. Hon fer at tosa um politikk. Og tað er strangliga bannað at tosa um politikk í norðurlenska samstarvinum. Sum ein segði, norðurlenska samstarvið er to come each other with.

Politikkur er eitt ljótt orð, eitt fuckorð. Mari Boine segði, at tá hon fekk at vita, at hon fekk hesa stóru virðisløn, spurdi hon ein vin, sum hon plagdi at ráðfæra seg við, um sámararnir framvegis ikki vóru við í Norðurlandaráðnum.

Nei, svaraði vinurin, vit eru bara har sum eygleiðarar.

Hví eru vit ikki við?, spurdi Mari. Millum annað tí, at vit eru ikki ein tjóð, eitt fólk við egnum landi, var svarið, hon fekk.

So segði Mari Boine, at meðan hon hugsaði um hetta, at sámar ikki hava sitt eigna land, hóast sámar so avgjørt eru eitt heilt annað fólkaslag enn onnur í Norðurlondum, kom hon av tilvild fram á bókina Samer og nordmenn. Hon avgjórði, segði hon, at brúka nakrar krónur av virðislønini at keypa nakrar bækur fyri. Og, segði hon so, hon fór at geva leiðarunum í sendinevndunum hjá londunum á ársfundinum hjá Norðurlandaráðnum, norska forsætisráðharr-

anum, norska løgmálaráðharranum og formanninum í norsku rættarnevndini bókina sum gávu.

Og so las hon fyrstu reglurnar í bókini, sum eru ein hvørss atfinningmóti norska politikkinum móti sámunum og ein samanbering við Ongland og Avstralia. Ongland lýsti fyrst í 1770unum Avstralia at vera eitt terra nullius. Tey, sum vóru har, tá onglendingar komu, høvdu eingi rættindi.

Og so fór Mari Boine oman av pallinum og gav Kjell Magne Bondevik, forsætisráðharra, sum sjálvandi sat á frátíknunum stóli fremst, bókina Samer og nordmenn.

Sjálvur hevði eg skorað meg fram til ein stól har frammi og upplivdi so at siga á fremsta beinki hesa næstan óveruliga løtu.

Tað var sterkt og ógloymandi, tá sangarin gav forsætisráðharranum greiða politiska boðskapin. Honum dámdi einki óvæntaðu støðuna, tað sást.

Í Hørpuna var eingin politikkur, bara blabla og meira blabla, vánaligt undirhald og tvætl og øll eru so fólkalig, at tey klappa fyri øllum.

Tað var kortini ikki tí, at Norðurlandahúsið sorgarflaggaði lágt sunnudagin.

And the winner is.....Mari Boine.

Røðan hjá Mari Boine var í tíðarritinum Nordic Sounds – ja, okey, á enskum, tí tíðarritið er á enskum. Eg fann hana ikki aðrastaðni.

Røðan er á www.dvm.nu/periodica/ns nummar 1 í 2004.

MYND: HEINESEN MYNDIR

10
skjótir

Henning Nicodemussen

Yrki: Grafikari/tónleikari
Bústaður: Tórshavn

Hvat ætlaði tú at blíva, tá tú bleivst vaksin?

– Puha, har hevur verið nógvið uppi og vent gjøgnum dagar og ár. Pilot, lærari og einaferð var tað frisør.

Hvat burdi hitt kynið vitað um títt kyn?

– Vit vilja hava tann størri búffin.

Hvat burdu børn vitað um tað at verða vaksin?

– Teimum nýtist ikki vita nakað um at vera vaksin. Haldi, vit kunnu læra tey ábyrgd sum børn og lata tey fáa frið at vera børn, so leingi sum teimum lystir, og sleppa at vera vaksin, soleiðis sum tað passar teimum best.

Hvat var seinasti dreymurin, tú gjørdi til veruleika?

– Gjørdi mær eitt rúm fast í garasjuni, ið er mitt studio, skrivstova og trummugøymsla – smádreingjadreymurin.

Enda setningin: Um eg tordi, hevði eg...

...málað tað ovasta á húsunum sjálvur, men eg havi hæddarskrekk.

Hvat hevði gjørt heimin til eitt betri stað?

– Tolsemi.

Nær vart tú seinast veruliga ovfarin?

– 4. november 2015. Eg kundi sita uttanfyri við havaborðið og drekka kaffi í allar fagra staðir.

Tað seinasta, tú hevur lært, er at:

– Føroyingar eru meira til vulgerar tåpuligar halloween-kostumur enn intelligentar og gjøgnumhugsaðar kostumur.

Tann støduga ringa samvitskan snýr seg um, at eg...

... gjarna vil levera allar mínar arbeidssuppgávur til tíðina.

Enda setningin: Føroyingar áttu at...

– Hjalpt og stuðlað hvørjum øðrum meira, heldur enn at missunna hvørjum øðrum eithvørt.

